

„Az önkormányzat (még) nem tesz meg mindent a polgárokért”

Sportoló. Testnevelő tanár. A tanárképző főiskola adjunktusa. Sportvezető. Pártpolitikus, tankerületi igazgató, országgyűlési képviselő. Ez Kovács Kálmán, a Kereszténydemokrata Néppárt országos listájáról képviselővé lett politikus karriertörténete, vázlatpontokba szedve. A képet kissé árnyalják az alábbi adalékok. Hobbija: vadászat és vadászkutyák tenyésztése. Családja: feleség és két egyetemista gyermek. A honatyák és a város viszonyát firtató sorozatunk végén Kovács Kálmánnal beszélgettünk.

● **Vadászszenvélyét politikusként is kamatoztatni tudja?**

– Atléta voltam. Mióta az aktív sportolást abbahagytam, a vadászat, a vadászkutyák tenyésztése és versenyeztetése a hobbim. A mórakalmi társaság tagjaként 21 esztendeje vadászom. A legnagyobb vad, amit elejtettem, egy szarvas volt. Amióta politizálok, alig jut időm a vadászatra.

● **A legtöbb „népies” párt háza táján megfordult. „Kilincselte”, s végül a KDNP-nél érte el, hogy országgyűlési képviselő lett – hallottam valakitől, akit bizonyára nem sorolna barátai közé.**

– Korábban, a rendszerváltozás előtt nem politizáltam. Tájékozódásképpen '89 körül bejárógtam a Magyar Néppárthoz, az MDF-hez is. Végül 1990 áprilisában a KDNP-be léptem be. De nem kilincseltem. Minden lépcsőt végigjártam, minden területen dolgoztam: egyszerű tagként kezdtem, aztán városi társelnökként, megyei titkárként, intézőbizottsági tagként, majd az országos elnökség tagjaként folytattam, most országgyűlési képviselő és megyei elnök vagyok.

● **Miért pont a kereszténydemokratákat választotta?**

– Magamat mindig kereszténydemokratának vallottam. A keresztény értékrend a számomra meghatározó. Meggyőződésem: csak a modern kereszténydemokrácia teszi lehetővé, hogy a bajból kilábaljunk.

● **Családi indíttatásra is hivatkozhatna?**

– A családomban a nemzeti, konzervatív gondolkodásmód dominál. Korábban ki-ki vérmérséklete szerint szemben állt az előző rendszerrel, volt, aki komoly börtönbüntetést szenvedett, nagyapámat kuláknak minősítették és internálták, édesapámnak is adódtak kisebb kellemetlenségei.

● **Dunántúlon, Pápa környékén született. Hogyan került Szegedre?**

– A testnevelési főiskola elvégzése után, 1968-ban az itteni felsőfokú vasútforgalmi technikumba kerültem tanárnak. Ez az iskola később Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola néven Győrbe került, de én maradtam. Átvettek az egyetem testnevelési tanszékére, majd 1977-ben a tanárképző főiskolára. Kitérőnek tekintem, hogy rövid ideig, 1986–89 között az akkori Szeged SC-ben sportvezetőként tevékenykedtem. Aztán visszatértem a tanárképző főiskolára, ahonnan 1992 novemberében tankerületi igazgatóként mentem el. Országgyűlési képviselőnek 1994-ben választottak meg.

● **Ami önt lepte meg a legjobban – mondják. Jól vagy rosszul érzi magát a főállású politikus öltönyében?**

– A meglepődés nem igaz, de szívesen tekinteném életemben hosszabb távú feladatnak a főállású képviselőiséget. De minden a választókon múlik.

● **Mit tesz ön azért, hogy ismét megválasszák?**

– Megtiszteltetésnek érzem, hogy országgyűlési képviselő lehettem. Egy politikus sohasem választhatja el saját tevékenységét attól a szereptől, amelyet a pártja folytat. A pártmunkán kívül a saját szakterületemen tevékenykedtem: aktívan részt vettem az 1993-as közoktatási törvény létrehozásában...

● **S ezért büszkeség tölti el, ha a magyar oktatásügyet említik?**

– A törvényt a jelenlegi kormánypártok módosították, de elhangzott a parlamenten beszédekben a kormánypárti oldalról is, hogy ez a jogszabály alapvetően jó. A KDNP oktatási bizottságának tagjaként már 1991-től számos tanulmányt írtam, aztán mint tankerületi igazgató az ellenőrzési rendszer kidolgozásában vállaltam szerepet. Meggyőződésem, az 1993-ban elfogadott oktatási törvény: európai színvonalú.

● **Képviselőként az ellenzéki szerep köré elsajátította a kényszerült. Ez a szerep a politikust korlátozza vagy fölzsabadítja?**

– A mai magyar Parlamentben az ellenzéki képviselőnek különösen rossz a helyzete. Egyrészt azért, mert a kormánykoalíció két-harmados többsége szinte szükségtelessé teszi az ellenzék létét. Kivételt talán az alkotmányozás kérdésköre és a házszabály jelent. De egyébként is korlátozott az ellenzék mozgásterét. A jelenlegi kormánypártok mu-

Kovács Kálmán: „A modern kereszténydemokrácia segít kilábalni a bajból.” (Fotó: Miskolczi Róbert)

Tanuló képviselő vagyok

tanulni, érzékeltetni akarják a hatalmukat. A parlamenti oktatási bizottságban többször előfordult, hogy azokat az ellenzéki módosító javaslatokat, melyek a kormánypártok számára is elfogadhatóak voltak, nem egyszerűen megszavazták, hanem saját embereikkel, minimális változtatással kormánypárti indítványként adták be, s azután, ez többséget kapott, az ellenzéki elutasították. Az oktatási, felsőoktatási és sporttörvény vitájában még a hatpárti javaslatokat is visszadobták.

● **Miért?**

– A pénzügyi szemlélet uralkodott el. A kormányon belül is. A szakmai kérdések az oktatásügyben is háttérbe szorultak.

● **E stílus csak az Országházban tapasztalható?**

– A hatalom jellemzője, hogy pártállástól függetlenül szereti éreztetni, ki áll a kormányrúd mögött. Különösen igaz ez a mostani kormánykoalícióra.

● **A képviselőiség: önálló szakma. Magának érzi már a mesterfogásokat?**

– Tanuló képviselőnek tartom magam. Ezért is veszek részt szívesen minden továbbképzésen. Így például

ezért jártam Angliában egy egyhetes kurzuson, hamarosan Dániába utazom, tanulni. Egyébként pedig szerencsésnek tartom, ha egy-egy képviselő továbbra is foglalkozhat saját szakterületével, mint például jómagam az oktatással. Az oktatási, tudományos, ifjúsági és sporttörvények módosításánál is tevékenykedtem, megköveteli, hogy ott hozzáértő személyek dolgozzanak.

● **A parlamenti képviselőiség sokszínű tevékenység, különösen annak számára, aki, mint ön is, egy párt listájáról jutott mandátumhoz. E paletán az önkormányzattal való kapcsolattartás hol helyezkedik el?**

– Elsősorban Szegedhez és Csongrád megyéhez kötődik tevékenységem. Létezik a kapcsolat a várossal, keresik a képviselőket, kéri a véleményünket. Például legutóbb Szeged közlekedéséről, melyhez nemigen tudtam hozzászólni, lévén nem vagyok szakértő. A közgyűlés anyagait rendszeresen megküldik. Ritkán sikerül megjelenni ezeken a tanácskozásokon. Holott ez lenne az igazi tájékoztatósi lehetőség! De Szegeden kívül más önkormányzatokkal is szor-

ros a kapcsolat. Ennek minősége gyakran azon múlik, hogy az adott településen milyen pártállású a polgármester.

● **Az oktatás az a terület, melyen a leginkább sérült az esélyegyenlőség elve, a polgár érdeke. Azt mondják: a kormány, illetve az önkormányzat tönkreteszi a méltán híres magyar oktatásügyet.**

– Az oktatási törvény módosítása valóban az anyagi szempontok szerinti változásokra irányul. Az óraszám-emelés, a csoportlétszámok változása negatívan befolyásolta az oktatás helyzetét. A kormányzat demagóg politikát folytatott, mert megemelte ugyan a különböző normatívák összegét, de összességében rosszabb helyzetbe hozta az önkormányzatokat. Ebből következően az önkormányzatok, így a szegedi is a leggyengébb ellenállás irányába mozdult, vagyis az oktatási költségvetés csökkentése. Azt is szokták mondani, hogy ha a mozdonyvezető nem dolgozik, akkor nem járnak a vonatok, ám ha egy pedagógus nincs a helyén, annak követője nem látzanak – legfeljebb néhány év vagy évtized múlva.

● **S ezzel a jelenlegi hatalom nem foglalkozik. Az oktatásügy színvonalának megtartásáért folyó harcban sem alakult ki konfliktus az önkormányzattal?**

– Személy szerint jó kapcsolatot alakítottam ki a megye és a város vezetőivel...

● **...Am a város vezetői kritizálják a honatyákat, mondván, nem hoznak elég pénz ide, ezért nem fejlődik Szeged, nem úgy szavaznak, ahogy az itt élők érdeke kívánja.**

– A kijáró képviselő hamis képzete él azokban, akik ezt mondják. Ma egész más a helyzet! Nem az a helyes, ha a képviselő csak lobbyzik. Az lenne a jó, ha az Országházban olyan törvényeket hoznánk, melyek alapján jól körülhatárolt módon működne az önkormányzatok. Ezért nem az ellenzéki, hanem a kormánypárti képviselők tudnak többet tenni.

● **Hogyan?**

– A kormánypárti országgyűlési képviselőnek és az önkormányzatnak kéne kezdeményezniük olyan összevetéseket, ahol meghatározunk, melyek azok a helyi érdekek, melyeknek a pártpolitikától függetlenül elsőbbséget kéne élvezniük.

● **Az ön listáján milyen érdek vagy cél szerepel dobogós helyen?**

– Fontosnak tartom, hogy az oktatási törvény megváltoztatása úgy történjen, hogy a lehető legkevesebb kár érje a közoktatási rendszert egészét. A másik terület: az egészségügy. Ezen belül is a legsürgősebb, hogy az ágy-számszökkenésből következő leépítések minél ember-

ségesebben következzenek be. A harmadik terület: a regionalizmus fejlesztése. Hiszen Európában sem szűk, helyi érdekek alapján határozják meg a prioritások rendjét.

● **Ha tetszik, Szeged és vonzáskörzete is egy külön egységet jelentő „régiónak” tekinthető. E térség hogyan fejlődött a „rendszerváltás” óta?**

– Azt nem lehet mondani, hogy Szeged sehoval sem fejlődött. De azt igen, hogy arra a fejlettségi szintre nem jutott, ahova potenciális lehetőségei alapján juthatott volna. Szeged, az ország negyedik városa, a délszláv háború negatív hatásait nagyon megérezte. Most, a konfliktus lezárultával, a földrajzi helyzetét és a város kapcsolatrendszerét figyelembe véve, Szeged kapu lehetne a Balkán és kelet felé. Kereskedelmi, ipari, tudományos, közlekedési centrum lehetne, mert a régió központjának szerepkörére hivatott. Ám ezért sokaknak sokat kell még tenniük. Sem Békéscsabán, sem Kecskeméten nem veheti át ezt a szerepet, de azt is látni kell: a 24. óra utolsó perceit tapossuk. Ezen cél érdekében lépni kellene az önkormányzatnak, a megyének, de a kormánynak is. A kormány irányába való kapcsolat kiépítésében lenne feladatuk az országgyűlési képviselőknek. Csak hát ezt valakinek koordinálni kellene!

● **A baloldali és a konzervatív frakciók együttműködésén alapuló városvezetés szerencsés konstrukció?**

– Ezt a helyzetet a város érdekében való föllépés módszereként fogom föl. Hogy mennyire sikeres, azt a jövő fogja eldönteni. Az viszont kétségtelen: az önkormányzati politizálásban előtérbe a város érdekeit, s nem a politikai pártok szempontjait helyezném.

● **Hamvában holt minden civil kezdeményezés, mert ebben a városban a polgár szempontja az utolsó, ami a város vezetőinek eszébe jut – hallottam a nonprofit szférában dolgozóktól. Tényleg: az ön által vázolt játéktérben hol jut szerep a polgárnak?**

– Ma Magyarországon sehol sem érzi jól magát a polgár. Hagyományosan pesszimista...

● **Az ön családja is? A felesége itt dolgozik, a gyerekei itt diákok. Ön politikusként sem siet Budapestre költözni. Hogyan érzik magukat ebben a városban?**

– Szeretünk itt lakni. Szeretjük a Tiszát, a Marost, a város hangulatát és szellemiségét. Az oktatásügy nehézségeit közvetlenül nem érzékeljük, mert a gyermekeim egyetemisták. A közlekedés és a parkolás anomáliái, a rossz közbiztonság miatt bosszankodunk. Nincsenek meg annak technikai, hogy a polgár véleményét becsatlakoztassák a döntésekbe.

Abban biztos vagyok, hogy az önkormányzat még nem tesz meg mindent annak érdekében, hogy a polgár jól érezze magát abban a városban, ahol él. Ennek ellenére optimista vagyok, hamarosan eljön az az idő, amikor a tisztviselők, képviselők hatékonyabban tudják képviselni a polgárokat, akik őket megválasztották.